

- політику та цілі підприємства готельно-ресторанного господарства;
- організаційні зміни та розвиток підприємства готельно-ресторанного господарства;
- ініціювання та впровадження процесів поліпшення;
- переваги, які забезпечуються творчою та новаторською діяльністю;
- вплив діяльності підприємства готельно-ресторанного господарства на суспільство;
- програми інтегрування нових працівників;
- програми періодичного підвищення кваліфікації персоналу, який вже проходив підготовку.

При цьому плани підготовки мають містити: цілі, програми та методи, необхідні ресурси, визначення необхідної внутрішньої підтримки, оцінювання з погляду підвищення компетентності працівників, вимірювання результативності підготовки та її вплив на підприємство готельно-ресторанного господарства.

Таким чином, для створення конкурентоспроможного підприємства управління персоналом, його підготовка та перепідготовка перетворюється на одне з найголовніших завдань керівництва підприємств готельно-ресторанного господарства.

О.В. Терлецька, асист. (ЛНУВМ та БТ ім. С.З. Гжицького, Львів)

В.В. Терлецький, студ. (ЛНУВМ та БТ ім. С.З. Гжицького, Львів)

ОСНОВИ РОЗВИТКУ МІСЬКОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ МІСТА ДРОГОВИЧ

Стрімкий розвиток міського туризму в багатьох містах України створює сукупність проблем суспільно-економічного й екологічного спрямування, які необхідно вирішувати у найкоротші терміни. При цьому значною помилкою є ігнорування екологічних проблем задля інтенсифікації туристичної діяльності й отримання відповідних економічних прибутків. Практично фоновими явищами є наслідки неконтрольованої туристичної діяльності в містах у вигляді підвищення завантаженості водних ресурсів, забруднення атмосферної складової додатковими транспортними викидами, шумове забруднення центральних частин міст тощо. Як наслідок, значна частина найбільш привабливих з туристичного погляду міських територіальних систем

отримують статус деградаційних з погіршеними якістьми в основному екологічних складових, тобто соціального проживання мешканців.

Наявність в Україні історично й архітектурно значимих міст з розвитком туристичної інфраструктури свідчить про відповідний потенціал для розвитку саме міського туризму. При цьому до таких належать не лише великі, а й середні міста такі як Борислав, Дрогобич, Трускавець тощо. Розроблення основ розвитку туристичної діяльності в містах на сьогодні стає надзвичайно актуальним завданням, оскільки різке спонтанне підвищення туристичної активності в багатьох містах призводить і вже призвело до виникнення значної кількості проблем пов'язаних з суспільними (транспорт, неконтрольоване розширення тимчасових торгівельних точок, різке збільшення кількості сміття, перевантаження закладів харчування тощо) й екологічними (підвищення завантаженості водних ресурсів, забруднення атмосферної складової додатковими транспортними викидами, шумове забруднення центральних частин міст тощо) факторами.

Сучасність характеризується все більшим зростанням туристичного навантаження на міські територіальні системи. Безпосередньо таке навантаження є ступенем впливу туристичних потоків, які відпочивають (туристів, екскурсантів і т.п.), їх транспортних засобів та ін. на природні комплекси і рекреаційні об'єкти (живописні місця, пам'ятки архітектури тощо).

Необхідно зважати на наявність асиміляційної ємності екосистеми, як показника максимальної динамічної місткості кількості навантажень, що можуть бути накопичені, зруйновані, трансформовані й виведені за межі конкретної міської екосистеми за одиницю часу без порушення нормальної її діяльності [2]. Асиміляційна ємність міських територіальних систем – це той параметр, який виконує своєрідну гальмівну функцію щодо надмірного, в тому числі туристичного, навантаження. При цьому щодо конкретно туристичної експлуатації систем. то тут, значна увага має бути приділена ємності інформаційного шуму як не лише кількості корисної для системи інформації, яку вона може отримати від інформаційного шуму, а й як такої її надлишкової кількості, яку вона здатна акумулювати, пригальмувати й навіть розсіяти [1]. Таким чином актуальною стає необхідність запровадження туристичної ємності міських територіальних утворень, яку доцільно сприймати як здатність певних міських територіальних систем забезпечувати певну кількість туристів психофізіологічним комфортом і можливостями для туристичної діяльності без виникнення власних негативних відчуттів.

Пропоновані основи оптимізації туристичної діяльності в містах стають вкрай необхідними в умовах різноваріантного туристичного навантаження, яке стабільно зростає. При цьому ширина туристичної експлуатації сукупності міських антропогенних і природно-антропогенних (парки, сквери тощо) територіальних систем потребує не тільки своєрідної уніфікації таких дій, а й розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо індивідуальної оптимізації кожної міської функціональної територіальної структури. На фоні пропонованих підходів це стає реальністю.

Для реального використання напрацювань з оптимізації міського туризму необхідно здійснити відповідне просторове оцінювання всієї території міста. Прикладом може послугувати представлена оціночна картосхема (рис. 1), яка свідчить, що найбільш загрозливою екологічною ситуацією внаслідок зростаючої туристичної активності характеризуються північні та південні райони міста, що межують із його центральною частиною. У центральній зоні зі сходу на захід простежуємо умовно-загрозливу екологічну ситуацію. Лише окраїни міста мають умовно-задовільні екологічні характеристики.

В якості критерія оптимальності варто сприймати показник, який сприятиме забезпеченню приведення навколишнього міського середовища до екологічно прийнятих норм, тобто ним мають бути самі екологічні норми.

Оцінивши екологічний стан основних компонентів територіальних систем міста в умовах зростаючого туристичного навантаження можемо запропонувати наступні заходи щодо їх оптимізації:

1. Запровадження екобезпечних технологій харчових закладів при значному підвищенні їх потужності;
2. Запровадження детальної екологічної експертизи й постійно діючого моніторингу за найбільш навантаженими туристичною діяльністю міськими системами;
3. Добудова, або покращення стану існуючих об'їзних шляхів, а також розвантаження особливо центральних частин міста (конкретно для міста Дрогобич це вул. Грушевського, вул. Мазепа, вул. Театральна, вул. Бруно Шульца, вул. Т. Шевченка, вул. П. Орлика);
4. Оптимізація руху автотранспортних засобів з метою зменшення забруднення атмосферного повітря (оптимальне розміщення світлофорів, пішохідних переходів, транспортних зупинок, затвердження переліку зупинок маршрутних таксі, врахування при дорожній розмітці

особливостей міських територіальних систем, зокрема, характеру рельєфу, наявності водних об'єктів тощо);

5. Вкрай необхідний регулярний ремонт автодоріг та підтримання їх в належному стані, оскільки поганий стан автодоріг окрім підвищеної аварійності зумовлює ще й зниження швидкості руху, а отже, збільшення відносного часу перебування транспортного засобу на дорозі;

6. Упорядкування поверхневого стоку з міської території з метою зменшення забруднення поверхневих і підземних вод (очисні споруди дощового стоку не справляються з одноразовою великою кількістю опадів) – вул. Бориславська, вул. В. Великого, вул. П. Орлика);

7. Організація більш інтенсивного й повного прибирання території міст та вчасне вивезення сміття, ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ (особливо в районах вулиць Самбірська, Стрийська, Є. Коновальця та в центральній частині міста);

8. Збільшення площі зелених насаджень у місті, досягнення мінімального рівня озеленення $16 \text{ м}^2/\text{людину}$ (в наш час $6,6 \text{ м}^2$);

9. Розширення існуючих парків, закладання нових великих парків (адже позитивна екологічна роль парку у місті, враховуючи його вплив на кисневий режим, спостерігається, починаючи від 50 га);

10. Розробка наукового обґрунтування проектів озеленення міста із позицій ландшафтного дизайну, відео екології, екології рослин, зокрема, підбір оптимальних схем озеленення, які б найбільше вбирали забруднюючі речовини, освіжали повітря та збагачували його киснем, виділяли фітонциди (особливо стосується селітебних територій).

Таким чином інтенсифікація міського туризму в містах України характеризується виникненням певної сукупності суспільних та екологічних проблем, які формують стани специфічних міських туристичних територіальних систем. Розвиток міського туризму наштовхується на проблему розроблення наукових основ оптимізації такої діяльності, що має стати підґрунтям для відповідного міського планування.

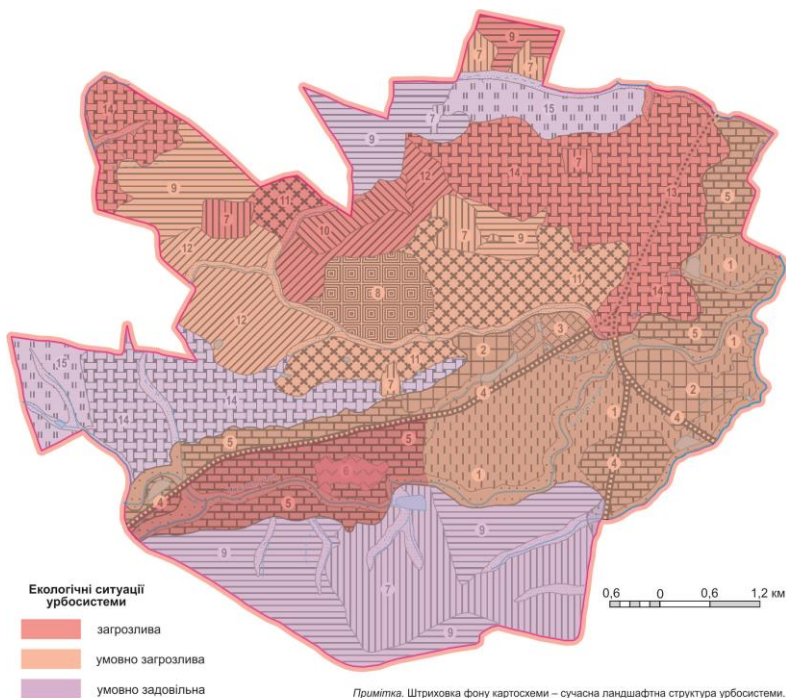

Рис. 1 – Узагальнена оціночна картосхема геоєкологічного стану урбосистеми міста Дрогобич в умовах зростаючого туристичного навантаження

Список джерел інформації

1. Петлін, В.М. Теорія природних територіальних систем: у 4-х т. Т.3 – Ентропійно-синергетичні основи організації, класифікація і типологія, мінливість, саморегулювання і самоорганізація. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2016. – 540 с.
2. Плахтій Д.П., Чинчик О.С., Кобринська С.В. Екологія. Основні терміни, поняття та означення / За ред. П.Д. Плахтія. – Кам'янець-Подільський: ПП «Медобор-2006», 2011. – 320 с.